

GARANCIA

A versenyképesség javítása, biztos finanszírozási háttérrel

Melyek a magyar agrárpolitika főbb törekvései? Történt-e fordulat az agrárfinanszírozásban? Milyen eszközök állnak rendelkezésre a szektor fejlődésének és finanszírozásának segítésére? Mi lehet a kedvezményes kezességvállalás szerepe? Ezekről beszélgettünk Dr. Nagy István agrárminiszterrel.

Hogyan ítéli meg az agrárium szerepét a nemzetgazdaságban?

A mezőgazdaság a nemzetgazdaság kiemelkedő fontosságú, stratégiai ágazata, melyet jól bizonyít a GDP-hez való hozzájárulása mellett a biztonságos, egészséges élelmiszertermelésben, a természeti erőforrásokkal való hatékony és fenntartható gazdálkodásban, valamint a vidéki foglalkoztatásban betöltött szerepe. Az agrártermékek kivitele és külkereskedelmi többlete az elmúlt években látványosan bővült, ennek köszönhetően az agrár-külkereskedelem makrogazdasági szerepe meghatározó.

Melyek a hazai agrárpolitika sarokpontjai és prioritásai?

Kulcsfontosságú az élelmiszer-feldolgozás versenyképességének fejlesztése. A munkaigényes ágazatok – állattenyésztés és kertészet – kiemelt kezelése továbbra is prioritást élvez, melyet érvényesíteni kell a támogatáspolitikai eszközök alkalmazása során. Megkezdődött a 2020 utáni közös agrárpolitika tervezése. Fontos, hogy a 2020 utáni szakpolitika is tartalmazza a legfontosabb, a magyar gazdák érdekében kitűzött törekvéseinket. Nincs szükség radikális reformra, az erős kétpilléres rendszert megfelelő költségvetési források biztosításával fenn kell tartani. A 2020 utáni KAP keretei között is szeretnénk olyan követelményeket és támogatási intézkedéseket megfogalmazni, amelyek egyszerre képesek szolgálni a mezőgazdaság versenyképességének növelését,

fenntartható fejlődését, a természeti erőforrások védelmét és a gazdálkodók jövedelembiztonságát csakúgy, mint a pénzek gyors, hatékony és jogszerű kifizetését.

Milyen eszközökkel tudja az agrárkormányzat segíteni az agrárszektor fejlődését?

Többek között a jövedelempótló agrártámogatásokkal, a munkaerő-igényes és nagyobb hozzáadott értékű termelő ágazatok kiemelt támogatásával, a beruházási támogatásokkal, a kedvezményes hitelprogramokkal, kockázatkezelési rendszer működtetésével, az öntözés fejlesztésével, a digitalizáció ösztönzésével, birtokpolitikai intézkedésekkel, valamint a társtárccákkal együttműködve aktív foglalkoztatáspolitikai intézkedésekkel. Az agrár-, vidékfejlesztési támogatásoknak kiemelt szerepe van a mezőgazdaság jövedelmezőségének és versenyképességének növekedésében, mivel folyamatos és kiszámítható bevételt jelentenek a gazdálkodóknak, ennek köszönhetően javítják likviditásukat, csökkentik a pénzügyi kockázatokat, jövedelembiztonságot nyújtanak, ösztönzik beruházásaikat, illetve javítják a versenyképességüket. A Közös Agrárpolitika forrásai 2020-ig rendelkezésre állnak és a nemzeti támogatásokkal kiegészítve kiszámítható gazdasági tervezést tesznek lehetővé. Alapvető fontosságú feladat az Agrárminisztérium számára a közvetlen termelői támogatások rendszerének megbízható és hatékony működtetése. A 2012-ben bevezetett, a gazdálkodók számára termelés és jövedelembiztonságot nyújtó mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer mára európai uniós ösztönzésben is kiemelkedő színvonalúvá nőtte ki magát. Célunk a kockázatkezelési rendszer továbbfejlesztése.

„Az agrárágazat képes hatékonyan felhasználni a rendelkezésre álló finanszírozási forrásokat.”

Dr. Nagy István

2

Ösztönözni kívánjuk a magyar mezőgazdaság digitális átállását, központi kérdés az öntözés fejlesztése. Az Öntözési Ügynökség a vízkereslet szervezésében láthatna el komoly feladatokat a vízügyi igazgatóságok és a termelők között, több, az öntözési kapacitásokat növelő fejlesztés megvalósítását szorgalmazzuk. Fontos feladatunknak tekintjük a gazdálkodói generációváltás elősegítését is, ezért programot kívánunk indítani a generációváltás ösztönzése és megkönnyítése érdekében. Kiemelt célunk a közös osztatlan földterületek és tulajdonviszonyok felszámolása. Jelenleg 1 millió hektár a szőben forgó területek nagysága, 300 ezer tulajdonos és mintegy 60 ezer helyrajzi számot érintve. Az elkövetkező időszak egyik kulcsfontosságú kérdése lesz, hogy miként tudjuk ezt a tulajdonformát felszámolni és újratermelődését megakadályozni. Az ágazat féléredése és a fogyasztás ösztönzése szempontjából fontos intézkedés az ütemezett általános forgalmi adó csökkentés. Az érintett ágazatokban egyértelmű pozitív jelek voltak érezhetőek: csökkentek a fogyasztói árak, tisztult a piac, nőtt a belföldi értékesítés és az export, csökkent az import. Az agrártárca a jövőben is fontosnak tartja a csökkentett áfa-kulcs további termékekre való kiterjesztését.

Hogyan ítéli meg az agrárfinanszírozás helyzetét?

Egyre több jel mutat arra, hogy fordulat következett be a mezőgazdaság finanszírozásában. Az agrárágazat hitelállománya 2013-tól növekszik, 2017 végén már meghaladta a 611 milliárd forintot, amelyen belül az egyéni gazdaságok hitelállománya 305 milliárd forinttal 50%-os részarányt képvisel. A növekedés motorja az egyéni gazdaságok hitelállományának növekedése, amelyben jelentős szerepe volt a „Földet a gazdáknak!” Program keretében kihelyezett hiteleknek. 2013-tól kezdve folyamatosan nő az egyéni kibocsátási értékre jutó hitelállomány, 2017-ben már csaknem 24 fillér hitelt sikerült a vállalkozásoknak bevonni 1 forint kibocsátás realizálásához, szemben a 2013-as 17 fillérrel. Az adatok egyértelműen jelzik a mezőgazdaság iránti banki bizalom növekedését és azt, hogy az ágazat képes hatékonyan felhasználni a rendelkezésre álló finanszírozási forrásokat. Az elmúlt években a forgóeszköz hitelezés kiemelkedő mértékben futott fel. A Növekedési Hitel Program idejétől kezdve, illetve azután is a forgóeszköz-finanszírozás szinte problémamentes volt. A hitelintézetek között verseny van az agrárvállalkozások kiszolgálásában. Az élelmiszer-gazdasági ügyfelek jó adósnak számítanak, a mezőgazdaság iránti banki bizalom erősödik. Bebizonyosodott, hogy az agrárágazat képes hatékonyan felhasználni a rendelkezésre álló finanszírozási forrásokat. A kedvező makrogazdasági helyzet és kamatkörnyezet alapján a piaci alapú hitelezés biztos lábakon áll, amelyet az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalása is segít.

Az agrárberuházások bizonyos ciklikusságot mutatnak és erősen kötődnek az uniós támogatásokhoz. A Vidékfejlesztési Program (VP) nyertes pályázati projektjeinek megvalósítása ez évtől válik dinamikusabbá. Így a beruházási hitelezés felfutása várha-

tó. Az élelmiszer-gazdaság hatékonyságának és versenyképességének erősítése, és az ehhez szükséges szerkezeti változások megkövetelik, hogy a VP-s, illetve általában a kertészeti, állattartási, élelmiszerfeldolgozási fejlesztési projektek finanszírozása teljeskörű legyen. A kormányzat számára az is alapvető fontosságú, hogy a banki hitelezési szempontból nehezebben megítélhető östermelők, családi gazdaságok is hozzáférjenek a szükséges hitelforrásokhoz, és ebben igyekszünk a segítségükre lenni.

A kormányzat a finanszírozási feladatok megoldásában hogyan tud közvetlenül is segíteni az agrárium szereplőinek?

A kormányzat többféle eszközzel igyekszik javítani az agrárgazdaság finanszírozási helyzetét. A forgóeszköz finanszírozás területén elsősorban a rendkívüli népszerűségnek örvendő Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitel (ASZK) konstrukciót kell megemlíteni, amely akár 3 éves futamidejű, rugalmas finanszírozási lehetőséget kínál maximum 100 millió forintos összegben, elsősorban a kisebb üzemméretű agrárvállalkozások számára. Az Agrárminisztérium saját költségvetési forrásaiból általános esetben 4 százalékpont mértékű kamattámogatást és 50%-os mértékű kezességi díjtámogatást nyújt a vállalkozások számára, így az ASZK konstrukció jelenleg 0,1%/év kamatszinten érhető el. Az ASZK keretében kiemelt támogatáshoz juthatnak hozzá a kedvezőtlen időjárási jelenségekkel, például fagykár által sújtott termelők. Az ASZK konstrukció 2011. évi indulása óta összesen több mint 10 ezer hitelszerződés került megkötésre, a kihelyezett hitelösszeg meghaladta a 92 Mrd Ft-ot, amelyből az egyéni gazdaságok hitelei mintegy 61 Mrd Ft-ot tettek ki. Az egyéni gazdaságok forgóeszköz-hitelállományának kb. a felét az ASZK biztosítja. Az Agrárminisztérium hangsúlyt helyez arra, hogy a forgóeszköz hitelkonstrukciókhoz kapcsolódóan kiemelt támogatásban részesítse a kedvezőtlen időjárási jelenségekkel például fagykár, jégkár által sújtott termelőket és a piaci zavarokkal érintett ágazatokba (sertés és tejágazat) tartozó vállalkozásokat. Az érintett vállalkozások az ASZK keretében felvett hitelekhez kapcsolódóan a normál támogatási mértéktől eltérően 100%-os mértékű kamattámogatást, 100%-os mértékű kezességi díj támogatást, és a hitelek megkötésével, fenntartásával kapcsolatos költségek megtérítését igényelhetik, így számukra a hitelfelvétel teljes mértékben költségmentessé válik.

Mi az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezességvállalásának szerepe az agrárfinanszírozás feladatainak megoldásában?

Az intézményi kezességvállalásnak kulcsszerepe van az agrárszektor hitelezésében. Egyrészt a hazai gazdasági szereplők egy része túlságosan eladósodott ahhoz, hogy újabb hitelt vegyen fel, másrészt sok olyan kisebb üzemméretű vállalkozás van, amely jogi kötelezettség híján nem vezet olyan közhiteles nyilvántartást, amely alapján a bankok becsülni tudnák a hitel kockázatát. Tovább növeli a kockázatot, hogy a mezőgazdasági üzemek fedezetbe adható eszköze-

inek jelentős része korlátozott forgalomképességgel bír. Az AVHGA 1991 óta segíti készfizető kezességével a mezőgazdaságban és a kapcsolódó ágazatokban működő mikro-, kis- és középvállalkozások hitelhez jutását. Az alapítvány célja, hogy a kevésbé hitelképes ügyfelek számára biztosított intézményi kezességvállalás révén növelje a hitelintézetek agrár- és vidéki vállalkozások hitelezésére irányuló hajlandóságát. Az AVHGA fontos szerepet tölt be a 2014-2020 évi Vidékfejlesztési Program fejlesztési megvalósulásának elősegítésében is. Speciális termékei révén kedvező díjazás mellett, a VP-ben oly neuralgikus pontnak számító zérus, vagy csekély támogatástartalommal járul hozzá a program keretében megvalósuló beruházások finanszírozásához, ideértve a támogatási előleg nyújtását is. Az alapítvány tevékenysége dinamikusan bővül, fennálló kezességi állományát 2010. év elejéről 2017 végére háromszorosára növelte, amely már meghaladja a 172 milliárd forintot, és közel 240 milliárd forintnyi hitel nyújtását segíti elő. Az alapítvány által segített agrárvállalkozások több mint 95%-a mikrovállalkozás. Az Agrárminisztérium és jogelődei 2013 óta kezességi díjtámogatást biztosítanak a vállalkozások számára, 2017-ben az ilyen címen kifizetett támogatás elérte a 656 millió forintot. A vállalkozások a kezességgel biztosított hitelek több mint 95%-a esetében, a piacinál kedvezőbb díjak mellett tudtak ke-

zességet igénybe venni a múlt évben. A kezességi díjtámogatáson túlmenően a kormányzat 85%-os mértékű költségvetési viszontgarancia vállalással is segíti az alapítvány tevékenységét, és ezzel a vállalkozások hitelhez jutását.

3

Az év végéig felgyorsul a mezőgazdasági beruházások megvalósítása

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 2018. I. negyedévében folytatódott a nemzetgazdasági beruházásoknak az előző év egészét jellemző dinamikus bővülése: a tárgyidőszak fejlesztések volumene 17 százalékkal meghaladta az előző év azonos időszakának adatát. Ezen belül az építési beruházások 26, a gép- és berendezés beruházások 10 százalékkal növekedtek. A nemzetgazdaság legtöbb területén emelkedett a beruházási aktivitás. A mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat beruházásai – elsősorban a kisvállalkozások mérsékelt mezőgazdasági munkagép-beszerzései következtében – a tárgynegyedévben lényegében a 2017. szinten maradtak, és folyó áron 66 milliárd forintot értek el. A kereskedelmi bankok elemzése alapján, amik a hazai vállalkozások egy évre előremutató várakozásait mérték fel, a 2018. év hátralevő részében a nemzetgazdasági beruházások dinamikus bővülésére lehet számítani. Ez várható az agrárágazatban is. A magyar gazdaságban kulcsszerepet játszó mikro-, kis- és közepes vállalkozások (kkv-k) egészét tekintve, azok mintegy 75 százaléka készül valamilyen beruházásra. Az agrárszektorban tevékenykedő kkv-k esetében még erősebb aktivitás tapasztalható, hiszen azok több mint 80 százaléka tervez egy éven belül fejlesztést. A tapasztalatok szerint a vállalati mérettel

párhuzamosan a beruházási szándék is egyre erősebb. A célokat tekintve jelenleg a termelő beruházások állnak a középpontban. Jelentősen nőtt a gépek, berendezések korszerűsítését, az informatika fejlesztését célzó, a versenyképességet javító beruházási tervek hányada. Az élelmiszer-gazdasági beruházási aktivitás jórészt a Vidékfejlesztési Program nyertes pályázatainak megvalósítására támaszkodik. A fejlesztések üteme az előttünk álló hónapokban várhatóan felgyorsul az értékhatárhoz kötött közbeszerzési eljárások lebonyolításának; az időközben bekövetkezett áremelkedések beruházási kalkulációkba illesztésének; a kivitelezői és a technológia szállítói, illetve a hitelintézeti finanszírozási megállapodások létrejöttének előrehaladásával. A kamat- és finanszírozási környezet továbbra is kedvező lehetőséget nyújt a kölcsönök felvételére. A gazdálkodók, a kkv-k finanszírozását hatáson segíti az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes intézményi kezességvállalása, amely a beruházások megvalósítását és fenntartását szolgáló hitelekhez egyaránt kapcsolódhat. Az alapítványi közreműködés különösen fontos szerepet játszhat a bankok által megköveteltnél sokszor kisebb fedezettel rendelkező kkv-k hitelezésének lehetővé tételében.

Minőség minden felett

Szente egy kis falu Nógrád hegyei között, amelynek hírére sok helyre elviszi Maszlik Zoltán vállalkozása, a Maszlik Tej Kft. Aki jó tejet, vagy éppen sajtot akar fogyasztani, az itt készült termékeket keresi. A vállalkozás története, filozófiája sem hétköznapi.

- Gyerekkoromban is a föld közelében éltem, majd Vácra végeztem a mezőgazdasági szakközépiskolát - indokolja a gazdálkodáshoz való kötődését Maszlik Zoltán. - 1984-ben kezdtem dolgozni a helyi téészenben, nem volt szerencsés időszak egy pályakezdő számára, mert néhány év múlva megkezdődött a téeszék felszámolása, és így 1990-ben megszűnt a munkahelyem. Akkor, 24 évesen már családot alapítottam és a feleségem várandós volt. Munkanélküliségem miatt kezdenem kellett. Volt egy kis földünk, meg béreltünk is a felszámolótól, összesen másfél hektár fekete ribizli, bő fél hektár

málnás állt rendelkezésünkre. Ez nem tudta kielégíteni az igényeimet sem a munkát, sem a jövedelmet illetően. Látván, hogy a korábbi téeszvezetők hogyan kezelték a nagyszüleink vagyonát, elment a kedvem az egészségtől, hátat fordítottam a mezőgazdaságnak. Elkezdtünk kereskedni. Akkor ebben a 400-450 fős faluban volt egy áfész-bolt, ami reggel hétkor kinyitott, tíz órakor bezárt, lényegében kenyéren, tejen, meg Bagarolon kívül nem lehetett mást venni. Azt gondoltam, hogy ebbe az irányba indulunk el, és építettünk egy kis élelmiszerboltot, amit 1991-ben nyitottuk meg. Akkor már az embereknek kezdtek igényeik lenni, voltak új lehetőségek, tudtak egy kis pénzt keresni. Beindult az üzlet, sokat kerestünk, minden fillért félre tettünk. De bizony, akit megérint a föld szaga, vágyódik utána.

- A boltban keresett pénzből földet vettem. 1995-97 környékén újra elkezdtem gazdálkodni. Kimentem az egykori NDK-ba és a felszámolt téeszékből megvásároltam a német precizitással karbantartott, igen jó állapotú használt gépeket. Ezekkel indítottam a gazdálkodást, közben ment az élelmiszerbolt, folyt a földvásárlás. Kezdték kinőni a korábbi méreteket. Megvettem a házunk melletti telket, ahol gépudvart alakítottam ki. Időközben a felszámoló, a falu mellett lévő téesz-telepet el akarta adni. Nem nagyon volt pénzem, mert előtte megvettem az áfész boltot is, de

végül a család pénzét összeadva megvettük a telepet, ahol most a majorságunk van.

Milyen gazdaságot képzelt el a kezdetekkor?

- Hollandiában járva láttam, hogy a 40-50 tehenes gazdák milyen jól megélik és a családjukat milyen szépen el tudják tartani. Ez volt nekem az örök példa. Tudtam, hogy erre kell mennem. A nagyapámtól is azt láttam, hogy egy parasztgazdaság csak úgy tud igazán jól működni, ha több lábbon áll, a növénytermesztés mellett legalább állattenyésztéssel is foglalkozik. De mivel volt bennem valamiféle bizonytalanság, igyekeztem nagyobb méreteket kialakítani: 1999-ben telepítettem 25 hektár ribizlit, jó kapcsolatom volt a Rauch Magyarországgal, gyümölcsfelvásárlással is foglalkoztam, Finnországban gyártattam egy ribizli betakarító gépet. Több irányba próbáltam növekedni. Minden pénzt, ami bejött, a fejlesztésre fordítottam, gabonatarló, műhely, silótárolót építettem és tovább vásároltam a földeket. Így fejlődött 200 hektárra a gazdaságunk. A későbbiekben, módomban állt megvásárolnom 120 hektár állami földet, ami sokat lendített a vállalkozásunkon, akkor újra el kellett gondolkodni: merre tovább.

- Amint már említettem a holland farm nagyon tetszett, valami olyat akartam. 1999-ben a frissen vásárolt telepünkön nemzeti pályázattal segítségével kialakítottam egy fejőházat és egy 50 férőhelyes istállót, vásároltam 36 vemhes üszőt és elkezdtünk tejet termelni. Ez akkor jó volt, hiszen 2004-ig garantált áron tudtuk eladni a tejet. A nyereség további fejlesztésekre adott lehetőséget a földvásárlástól a gépbeszerzésig, le tudtuk cserélni a kelet-német gépeket, vettünk kombájt, silózót, új traktorokat. 2004-től azonban fellendült az import, bejött a sok külföldi tej, az ár leesett. A termelők egy része nem élte túl. Ami bennünket fenn tudott tartani az a még meglévő gyümölcsstermesztés, bérmunka a ribizli betakarító géppel, a növénytermesztés és a bolt. A több lábbon állás segített.

A tejfeldolgozás kialakulásáról a következőket mondta a vállalkozó.

- Engem mindig zavart, hogy a felvásárló mondja meg, hogy valaminek mennyi az ára. Az ember kénytelen annyit odaadni, hiszen az élelmiszer nem csapágy, hogy tárolhassuk. A tejtársaság idején határoztam el, hogy vagy eladom az állatokat, vagy megváltoztatom ezt a kiszolgáltatottságot. A tejpar elviszi tőlem a tejet és drágábban eladja, miért nem csinálhatnám én is? Frissebb és jobb minőségű tejet kínálok, mint a bolti. Ezért vettem egy kis teherautót, amibe hűtő tartályt szereltem, és három hónapon keresztül

Balassagyarmaton minden reggel beálltam egy parkolóba árulni a tejet. Az ötlet sikeresnek bizonyult, egyre jobban fogyott a tej, nap mint nap vártak az emberek. Azzal, hogy a tej árát be tudtam állítani egy optimális értékre, olyan jövedelmet hozott, ami a nehéz körülmények között is életben tartotta a gazdaságot. Nem volt könnyű az árat meghatározni, de az arányokat egy példán be tudom mutatni. Az élelmiszerboltban mondjuk 100 forint volt egy liter zacskós tej, a gazdátársaim 90 forintért adták azért, hogy jobban vigyék. Én viszont azt mondtam, hogy az én tejem jobb az zacskós tejnél, ezért 110 forintot kérek érte. A gazdátársaim az árban versenyeztek, én a minőségben. Egyre több helyen kérték, hogy vigyem a tejet az ő településükre is, végül ki kellett alakítanom egy menetrendet a kistérségben. Ma már 15 településre szállítok, óvodákba, bölcsődékbe, önkormányzati konyháknak, cukrászdáknak, pékségeknek. A fogyasztók azonban nem csak tejet keresték, hanem a túrót, a tejfölt, a sajtot, a vaját is. - Keresték a joghurtot is, akkor átalakítottam a garázst, az előírásoknak megfelelően megcsináltam mindent, ami kellett. Ezt követően pályáztam Leader támogatásra helyi termék előállítására jogcímen. Kaptunk támogatást egy kis tejfeldolgozó üzem építésére. A korábban megvásárolt téesz telepen alakítottuk ki a majorságot: a tehenészet, a tejfeldolgozás egy helyre került. A korszerű, új üzemben gyártjuk a termékeinket, például hőkezelt tejet, tejszínt, tejfölt, túrót, vaját, joghurtból hétféle ízt (eper, málna, fekete ribizli a szilva, alma feketeszeder, meggy). A gyümölcsöt a környékbeli gazdáktól vásároljuk. Nem az hajjt bennünket, hogy minél olcsóbb legyen, hanem az, hogy kiváló minőséget érjünk el, egyedi helyi terméket kínáljunk. Ebből nem engedek, olyan fogyasztói réteget céloztam meg, amely számára a minőség érték. Természetesen törekszem a nyereségre, de csak a minőség megőrzése mellett. A telepeimet is úgy építettem, hogy az üzem bővítése korlátokba ütközzön, soha ne lehessen cél a mennyiség növelése, a tömegáru előállítására.

Végül is meddig jutott? Mi lett az ideális méret?

- Eljutottunk oda, hogy van száz tehenünk és annak a szaporulata, van 350 hektár saját föld. Pár évig itt volt az állami földek vásárlási lehetősége, s azt mondtam magamban, hogy köszönöm szépen: nem. Tudtam megálljt mondani. Ami van, azt kell megbecsülni. Most

nyeri el a majorság a végleges méretét. Negyvenmillióós beruházással fejlesztjük az élelmiszer feldolgozást, 250 millióós beruházással korszerűsítjük és bővítjük az istállót, a 120 férőhelyes telepen két fejőrobottal látjuk el a munkákat, és napelemekkel oldjuk meg az energiaellátást. Ebben is szeretnénk példát mutatni mind az állatvédelem, mind a környezetvédelem területén. A fejlesztések finanszírozásában mindig mellettünk állt a Centrál Takarékszövetkezet és készfizető kezességével az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány.

A fejlődés legutóbbi szakaszáról a következőket mondta Maszlik Zoltán.

- A vevők igényelték, hogy többféle sajttal is bővítsük a választékot. Készítünk gomolyasajtot, érlelt füstölt sajtokat, nyáron grillsajtokat, de akad olyan is, amelyet egy évig érlelünk. Ezzel a nagy választékkal elértük, hogy a termékeink saját márkanévvel jelennek meg, és Budapesten 25 kereskedővel vagyunk kapcsolatban, akik a piacokon, delikát boltokban, kávézóknak forgalmazzák a termékeinket. Új szint ad a vállalkozásnak, hogy építettünk egy úgynevezett „sajtút állomást”, ami a turizmus szempontjából fontos. Rengetegen látogatnak bennünket, egyszerre 40-50 vendéget tudunk fogadni, számukra kóstolót rendezni. A látogatók végig járnak a gazdaságot, láthatják hogyan lesz a szénából végül tej, joghurt. Nyáron, az erdei iskola keretében hetente 100-150 gyerek fordul meg nálunk. Most is egy 40-50 fős cserkész csoportot várunk.

- A nagylányom itt dolgozik, közgazdász végzettséggel, a középső gyermekem élelmiszermérnök, a fiam is agrárvonalon akar tevékenykedni. Azt mondom, hogy a mennyiségi növelés nélkül is megvan a lehetőségük a további fejlődésre, csupán csak a biotermelést említem, ami egy újabb minőségi lépcsőt jelent. Azokat az embereket szolgáljuk ki, akik keresik az igazi ízeket, az egészséges táplálkozás lehetőségeit, számunkra pedig a hozzáadott érték növekszik. Összességében azt mondhatom, hogy építettünk egy manufaktúrát, amely egyedi élelmiszert állít elő és élhető életet biztosít a családomnak. Mi már az üzleten túl egyfajta küldetésnek is tekintjük, hogy megmutassuk: ha valakiben van egy kis akarás, küzdés, szeretet, van lehetősége a boldogulásra.

„A fejlesztések finanszírozásában mindig mellettünk állt a Centrál Takarékszövetkezet és készfizető kezességével az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány.”
Maszlik Zoltán

Támogatás a sertés törzstenyészeteknek

A 78/2013. (IX. 10.) VM rendelet alapján, az úgynevezett sertéságazati stratégiai intézkedések keretében, vissza nem térítendő csekély összegű (de minimis) támogatás vehető igénybe a sertés törzstenyészetek fejlesztésére.

A szóban forgó rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelő sertésenyésztők az alábbi célok megvalósításához vehetnek igénybe támogatást:

- tenyészsértés és szaporítóanyag,
- az üzemi teljesítményvizsgálathoz szükséges eszközök,
- a törzskönyvi rendszer használatára alkalmas számítógépes konfiguráció,
- mesterséges termékenyítéshez szükséges laboratóriumi eszközök,
- állatgyógyászati eszközök,
- az állatjóléti státusz javítását szolgáló egyéb eszközök, berendezések

beszerzése.

A támogatás mértéke a beszerzett tenyészsértés, szaporítóanyag, illetve eszközök általános forgalmi adót nem tartalmazó nettó vételára alapján kalkulálható ki. Ez az import tenyészsértés és szaporítóanyag beszerzése esetében az általános forgalmi adó összegét nem tartalmazó nettó szállítási költséggel is kiegészül. Ugyanakkor, az egyes beszerzési tételek maximális támogatási összege a rendelet mellékletében került feltüntetésre. A támogatás végső összege természetesen a kérelmező rendelkezésére álló szabad csekély összegű támogatási keret figyelembevételével kerül meghatározásra. A kérelmeket 2018. július 23. és 2018. augusztus 27. között lehet benyújtani.

Tenyésztési támogatás

A tenyészkos és tenyészbak tenyésztésbe állításának támogatásáról szóló 74/2016. (XI.29.) FM rendelet alapján vissza nem térítendő mezőgazdasági csekély összegű támogatás igénybevételére jogosult az a bejelentett tenyésztéssel rendelkező állattartó, aki az április 1-jétől április 30-áig terjedő támogatási időszakban a tenyésztő szervezet törzskönyvében nyilvántartott legalább egy tenyészkost, illetve egy tenyészbakot tenyésztésbe állított. A Magyar Államkincstár az előbbi feltétel teljesítése alapján benyújtott, összesen mintegy 1700 kérelem alapján 2018 júniusában 250 millió forint támogatási összeg kifizetéséről döntött. A Kincstár a támogatás végösszegének kiszámításakor az érintett gazdálkodók rendelkezésére álló szabad csekély összegű támogatási keretet is figyelembe vette.

A TЭСZ-ek nemzeti támogatása

Az agrárminiszter 6/2018. (VI. 22.) AM rendelete módosította a zöldség-gyümölcs termelői szervezetek (TЭСZ-ek) kiegészítő nemzeti támogatásáról szóló 53/2016. (VII. 21.) FM rendeletet. A változás a támogatás mértékét és igénybevételének feltételeit is érinti. Az új jogszabály a korábbinál pontosabban rögzíti, hogy a termelői szervezetnek a támogatás mekkora hányadát mire kell fordítaniuk. A TЭСZ-hez való csatlakozás nemcsak azért célszerű, mert számos vidékfejlesztési gépbeszerzési és egyéb beruházási pályázat esetében többlet bírálati pont jár a TЭСZ-tagságért, hanem azért is, mert a termelői összefogásnak kézzelfogható piaci és hatékonysági előnyei vannak. A versenyképes (és piacképes) kertészeti mezőgazdasági termelésnek ugyanis egyre inkább alapfeltétele a nagyobb volumenű, homogén minőségű áruval történő - a termelők együttműködésén alapuló - piaci megjelenés. A termelői összefogás mellett szól az is, hogy a zöldség-gyümölcs tárolása, hűtése igen költséges, amelyet a gazdaságok csak közösen képesek hatékonyan megoldani és ésszerűen megfinanszírozni.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46,
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: konzultacio@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

Az agrárberuházások támogatása a Vidékfejlesztési Programban

7

Vízgazdálkodási pályázat

A pályázati kiírás a hazai vízkészlet-gazdálkodás fejlesztését, a takarékos öntözési technológiák elterjesztését támogatja. A rendelkezésre álló 49,5 milliárd forintot vissza nem térítendő támogatási forrás az alábbi fejlesztésekhez vehető igénybe:

- öntözőberendezések vízellátását biztosító vízviszatartható létesítmények építése;
- természetes vízszűrőmezők kialakítása;
- meglévő öntözőberendezések vízfelhasználási hatékonyságának javítása;
- meliorált mezőgazdasági utak kialakítása;
- új öntözőberendezések beszerzése;
- öntözőberendezések energiafelhasználási hatékonyságának javítása.

A mezőgazdasági termelők egyéni pályázatával legfeljebb egy, kollektív pályázatával maximum kétmilliárd forint támogatás nyerhető el. A támogatás legmagasabb mértéke az összes elszámolható költség 50 százaléka lehet, kivéve a közép-magyarországi régiót, ahol a 40 százaléka. Egy gazdálkodó több támogatási kérelmet is benyújthat, de egy pályázati szakaszban csak egyet. Most a 2018. augusztus 1-jéig benyújtott pályázatok kerülnek együttes elbírálásra.

Energiahatékonysági pályázat

A támogatási konstrukció a mezőgazdasági termelők és feldolgozó üzemek gazdaságosabb energiafelhasználást lehetővé tevő beruházásokat segíti. A következő fejlesztések támogatására van mód:

- Meglévő fóliaházak, növényházak, hűtőházak utólagos külső hőszigetelése, külső nyílászáró-cseréje, korszerűsítése, fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszereinek modernizálása, világítási rendszereinek átalakítása, megújuló energiaforrásait biztosító technológiák telepítése.
- Állattartó gazdaságok épületenergetikai, épületgépészeti és energiaellátási korszerűsítése, felújítása, a megújuló energia hasznosítását biztosító technológiák alkalmazása.
- Élelmiszeripari és borászati feldolgozáshoz kapcsolódó energiahatékonyság javító projektek megvalósítása, megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazása.

A támogatási keretösszeg 35 milliárd forint. Az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás egyéni pályázat esetén maximum 500 millió, kollektív pályázat esetén maximum egymilliárd forint lehet. A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 50, a közép-magyarországi régióban pedig a 40 százaléka. Legközelebb a 2018. augusztus 19-ig beadott pályázatok elbírálására kerül sor.

Szőlőültetvény-telepítési pályázat

A borvidéki településeken támogatható a gazdálkodók új borszőlőültetvény telepítése, amelynek része az

ültetvény művelésmódjának megfelelő támrendszer kialakítása is. A vissza nem térítendő 4 milliárd forintos támogatási keretösszegeből egyéni projekt esetén maximum 75, kollektív projekt esetén legfeljebb 150 millió forint igényelhető. Az összes elszámolható költséghez képest a támogatás maximális mértéke általában 50, a közép-magyarországi régióban 40 százalékos lehet. A csoportos, illetve a fiatal mezőgazdasági termelők fejlesztései 10-10 százalékpontos többlettámogatásban részesülhetnek. A pályázatok beadásának következő szakaszhatára: 2018. szeptember 14.

A Vidékfejlesztési Program elnyert támogatásainak igénybevétele

A Vidékfejlesztési Program (VP) keretében támogatott projektek, fejlesztések minél gyorsabb és sikeresebb megvalósítása érdekében elengedhetetlen, hogy a gazdálkodók a kifizetési igénylés során a vonatkozó szabályok szerint járjanak el. Ebben segít a Magyar Államkincstár 31/2018. (V.30.) számú közleménye (elérhető a www.mvh.allamkincstar.gov.hu oldalon), amely a legfontosabb gyakorlati tudnivalókat tartalmazza. A közlemény többek között a kifizetési igénylés benyújtásának általános feltételeiről, a költségek elszámolhatóságával kapcsolatos szabályokról, a kifizetési igénylés elbírálásáról, a támogatás folyósításáról, a kötelezettségekről, ellenőrzésekről, valamint a benyújtandó dokumentumokkal kapcsolatos követelményekről tartalmaz részletes információkat.

A vidékfejlesztési projektek megvalósításakor a gazdálkodók egyre gyakrabban szembesülnek azzal, hogy a pályázati kérelem benyújtásának időpontjához képest megváltoztak (megemelkedtek) a beruházás különféle tevékenységeire (például építésre, gép, eszköz, berendezés beszerzésre) vonatkozó elszámolható költségek. Emiatt a projekt egészére új (magasabb) elszámolható összköltség kerülhet megállapításra, a korábban jóváhagyott támogatási összeg változatlanul hagyása mellett. Így viszont a projekt támogatási intenzitása kisebb lehet a pályázatban eredetileg kalkuláltnál. Ezáltal a nyertes gazdálkodó számára hozzáférhetővé válhatnak további állami támogatás tartalmú pénzügyi termékek is, amelyek segítik a beruházás megvalósítását. Ilyen pénzügyi termék az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által nyújtott kedvezményes díjú kezességvállalás, amely a beruházások megvalósításához és fenntartásához felvett hitelekhez is igénybe vehető.

Vidékfejlesztési Program – újabb támogatói döntések

A Vidékfejlesztési Program számos pályázati felhíváshoz kapcsolódva mintegy hatszáz pályázat támogatásáról született döntés 2018 júniusában. Több mint 21 milliárd forintos forrást ítéltek meg a nyertes gazdálkodóknak.

- A helyi piacok és a közétkeztetés fejlesztését célzó kiírás keretösszege 12,6 milliárd forint volt, amelyre közel 800 kérelem érkezett be, kb. 20 milliárd forintos támogatási igénnyel. Most több mint 300 pályázatot bíráltak el kedvezően, csaknem 8 milliárd forintnyi támogatással.
- A falusi turizmus pályázaton hozzávetőlegesen 80 pályázó kérelmét tartották támogathatónak, a nyertesek 3,3 milliárd forint támogatáshoz juthatnak majd hozzá.
- Az élelmiszeripari beruházásokat újabb kettő, az állattartó telepek korszerűsítését pedig mintegy 1,7 milliárd forinttal támogatták.

- A kertészeti fejlesztések esetében mintegy 70 kérelmező közel egymilliárd forint támogatást nyert most el.
- A fiatal mezőgazdasági termelők pályázatán kb. 50 gazdálkodó 660 millió forint támogatásra lett jogosult.

A fenti döntéseket is figyelembe véve ez idáig a teljes vidékfejlesztési támogatási keret mintegy 97 százaléka születtett támogatói kötelezettségvállalás. Jelenleg még kb. két tucat vidékfejlesztési felhívásra lehet pályázni, összesen mintegy 300 milliárd forintos támogatási keretösszeggel. Az Agrárminisztérium döntött arról, hogy a korábban és a várhatóan fel nem használt forrásokból előreláthatólag ősszel mintegy 50 milliárd forintos kerettel újabb pályázati lehetőséget nyit az élelmiszer-feldolgozás és a borászat támogatására. Emellett a tárca újabb 15-20 milliárd forint támogatási összegű felhívást hirdet meg az ökológiai gazdálkodást folytatók számára is.

A Vidékfejlesztési Program további aktuális pályázati kiírásai

- Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével
- Gyógynövény termesztés
- Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése
- Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárási kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: létesítmények kialakítása, fejlesztése
- Innovációs operatív csoportok létrehozása és az innovatív projekt megvalósításához szükséges beruházás támogatása
- Együttműködések támogatása a REL és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért
- Termelői csoportok és szervezetek létrehozása
- Védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának ex situ vagy in vitro megőrzése, továbbá a genetikai beszűkülést megelőző tanácsadói tevékenységek támogatása
- Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- Erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése
- A fenntarthatóságot célzó tájgazdálkodás, terület- és tájhasználat váltás együttműködései
- Az erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése
- Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése
- Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
- Erdősítés támogatása
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása
- Egyedi szennyvízkezelés

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelegarancia Alapítvány időszaki kiadványa. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)

Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Babka Henriett | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Fax: (1) 373 8455
Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Central Europe Zrt. 2600, Vác Nádas utca 8., felelős vezető: Borbás Gábor